

Kicsit többet a leggyakrabban bekerülő fajokról...

Hüllők

Mocsári teknős

A hüllők közé tartozik, Magyarországon egyetlen őshonos teknősfaja. A teknősök egyedülálló jellemzője, hogy hátukat és hasi oldalukat is csontos szarupáncél borítja.

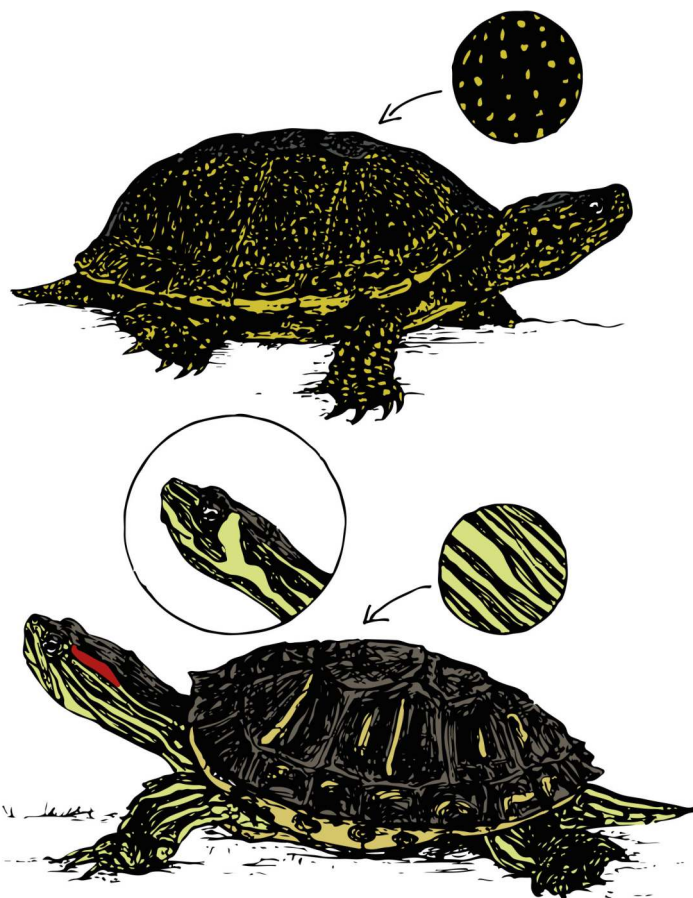
A mocsári teknős gyakran kiül napozni kövekre, uszadékfákra, de kiválóan úszik is, és a táplálékát is a vízben keresi: vízi gerincteleneket, férgek, halakat, kétéltűeket, rovarokat. Mivel a teknősöknek nincs foguk, táplálékukat az állkapocs éles szarukávéjával darabolják szét.

Bőrszerű héjjal borított tojásokkal szaporodik, amelyeket a nap melege költ ki. Maga az állat nem is tudná, hiszen – mint minden hüllőnek – testhőmérséklete a környezettől függ. Míg az emlősök esetében alapvetően már a megtermékenyítéskor eldől az utód neme, a teknősöknél ez attól függ, hogy a nap mennyire melegítette fel a tojást. Magasabb hőmérsékleten nőstény, alacsonyabban hím utód kel ki. Téli álmot alszik; ilyenkor a part menti iszapba, homokba ássa be magát.

Minthogy hazánkban minden hüllő védett, értelemszerűen a mocsári teknős is. Ráadásul veszélyeztetett is a szabadon engedett ékszerteknősök miatt (lásd alább). A kedvelt terráriumi görögteknős – melyet szintén szabadon engednek olykor, ha már megunták a tartását – nem veszélyezteti, minthogy az növényevő szárazföldi állat, a mocsári teknős pedig alapvetően vízben élő ragadozó.

Ékszerteknős

A vörösfülű és a sárgafülű ékszerteknős is Amerikából származik. Nevüket a fejük két oldalán húzódó sáv színe alapján kapták. Ezeket a díszállatokat

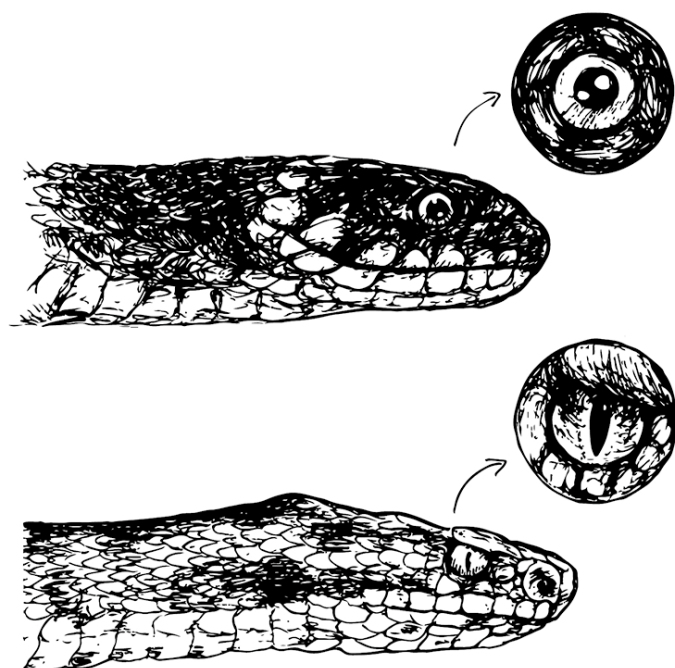
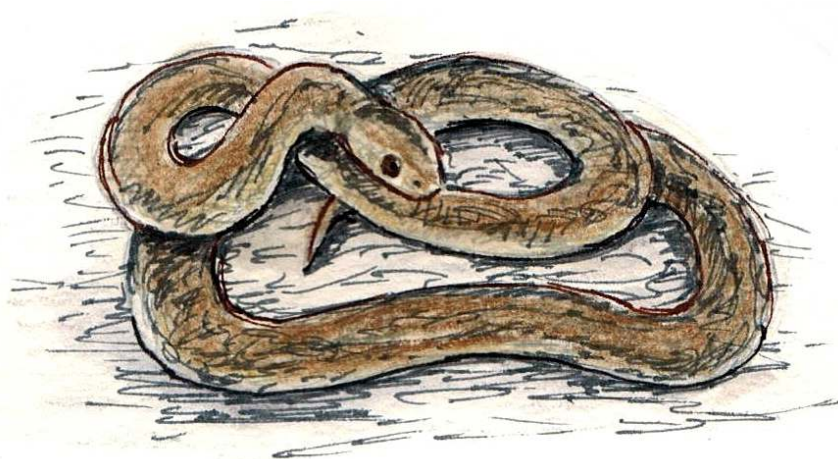
akvaterráriumban tartják, melynek egyik részében úszhatnak és víz alá bukhatnak, másik részében napozhatnak.

Mindkét ékszerteknős kiszorítja a nálunk honos mocsári teknőst az élőhelyéről (azaz invazív fajok), ezért környezetvédelmi szempontból ártalmasak. A vörösfülű ékszerteknőst tilos ugyan behozni Európába, de a már itt lévő egyedek szaporításával továbbra is van kereskedelme.

Erdei sikló

A botra vagy kehelyre tekeredő kígyó - amelyet patikákban gyakran látunk - a gyógyítás ókori görög istenének, Aszklépiosznak a jelvénye. S ez a kígyó nem más, mint az erdei sikló.

A siklók - a hüllőkön belül - a kígyók egyik csoportját alkotják. A nálunk élő öt siklófaj közül egyiknek sincs méregfoga, de a megtámadott erdei sikló fájdalmasat tud harapni. A hazánkban élő, ritka, méreget termelő viperafajoktól (keresztes vipera, rákosi vipera) a mintázatuk és pupillájuk alakja ránézésre is egyértelműen megkülönbözteti őket.

Az erdei sikló semleges zöld-barnászürke színű, másfél méteres kígyó. Nincs könnyen felismerhető, jellegzetes mintázata, bár a fiatalok sűrűn barna foltosak, tarkójukon a vízisiklóra emlékeztető, világos folttal.

Táplálkozása: rágcsálók, madarak, tojások az áldozatai, melyeket - mint általában a kígyók - egészben nyel le.

Nyár elején párzanak, s a nőstény hosszúkas, puha tojásokat rak le. A tojásokat nyár végére a nap melege, valamint a bomló (komposztálódó) levélkupac melege kelti ki. A tojása sokkal puhább, mint a teknősöké. Ősz

végétől tavasz elejéig a siklók nyugalomba vonulnak, telelnek; gyakran csoportosan bújnak el valami száraz, hidegtől védett helyen.

A kígyókkal szembeni babonás félelem és utálat az oka annak, hogy sok erdei siklót tudatlan emberek botokkal, kövekkel agyonvernek. Pedig - mint minden hüllő - Magyarországon az erdei sikló is védett állat.

Keresztes vipera

Nevét a hátán végighúzódó cikcakkvonalról kapta, amelyet két oldalon pontsor is követ (képen jobbra). A többi kígyónál, siklónál rövidebb, 60-80 cm testhosszúságú. Jellegzetessége (a „keresztmintázaton” túl), hogy a farka nem fokozatosan, hanem hirtelen vékonyodik.

Hazánk egyetlen viszonylag elterjedt mérgeskígyófaja. A másik mérgeskígyófaj, a rákosi vipera rendkívül ritka, csak néhány helyen él, és erősen veszélyeztetett. Kinézetre hasonlít a keresztes viperára (képen balra). Csak végső esetben támad, ha nincs módja menekülni (pl. ha rálép valaki a fűben búvó állatra), s többnyire akkor is először csak méreg nélkül harap. Baleset esetén mindenképpen orvoshoz kell fordulni, marása ellen van hatékony ellenméreg.

